

Brno (k. ú. Starý Lískovec, okr. Brno-město)**Ul. Netroufalky, parc. č. 1681/119, 1681/178.**

Kultura lineární keramiky. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: S-JTSK -- -601339.80, -1162515.03, -601301.04, -1162524.68, -601305.80, -1162602.34, -601351.97, -1162578.92

V říjnu a listopadu roku 2020 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i, záchranný archeologický výzkum na parc. č. 1681/119 a 1681/178 v souvislosti s výstavbou tramvajové tratě do Univerzitního kampusu Bohunice. Dotčené pozemky se nachází v severní části katastrálního území, kde přiléhají k východní straně jižní třetiny ulice Netroufalky. Výkopy pro přeložku vodovodu a terénní úpravy prostoru budoucí konečné nové tramvajové tratě před Fakultní nemocnicí Brno odkryly úseky dosud neporušeného terénu s celkem 68 zahloubenými sídlištními objekty. Podle získaného materiálu, především zlomků keramických nádob, představují tyto objekty pokračování známé osady kultury s lineární keramikou, která byla z větší části odkryta již při výstavbě sousedního nákupního centra Campus Square a navazujících administrativních budov Campus Science Park (naposledy Přichystal 2018, 124). Mezi objevenými objekty převažovaly křivé jámy, v nichž byla původně ukotvena nosná konstrukce charakteristických dlouhých domů obdélníkového půdorysu. Rozpoznány byly části dvou takových domů, oddělených od sebe navzájem stavebními jámami (obr. 3). Delší dům měl jeden konec zpevněn základovým žlabem a dosahoval šířky 5,5 m a délky nejméně 22 m. V okolí pak bylo prozkoumáno ještě několik blíže neinterpretovatelných sídlištních jam a jedna zásobní jáma.

Obr. 3. Brno – Starý Lískovec. Pohled na reliktu dvou dlouhých domů. Foto M. Přichystal.

Fig. 3. Brno – Starý Lískovec. View of the two long houses relics. Photo by M. Přichystal.

Literatura

Přichystal, M. 2018: Brno (k. ú. Starý Lískovec, okr. Brno-město). *Přehled výzkumů* 59(1), 113, 124.

Summary

A rescue excavation took place on plots No. 1681/119 and 1681/178 in the cadastral area of Starý Lískovec (Brno-City District) in 2020, initiated by the construction of a tramway to the Bohunice University Campus. Excavations for the relocation of a water pipeline and earth moving in the area of the future terminal stop of

the new tramway in front of the University Hospital Brno revealed undisturbed terrain with a total of 68 sunken features. According to the gathered material, mostly fragments of pottery vessels, these features represent a continuation of a known Linear Pottery culture settlement that had been uncovered during the construction of the adjacent Campus Square shopping centre and the subsequent Campus Science Park administrative buildings. Postholes predominated among the discovered features within which the layouts of 2 long houses were recognised (Fig. 3).

Michal Přichystal

Brno (k. ú. Štýřice, okr. Brno-město)**Ul. Grmelova, parc. č. 506/1, 506/2, 506/3.**

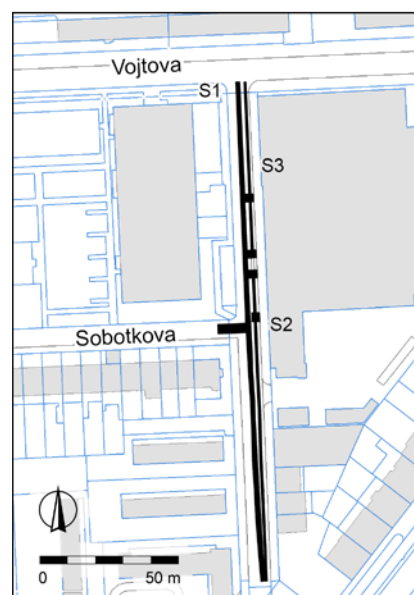
Kultura lineární keramiky. Sídliště. Skupina/síť sond. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: dočasně Archaia Brno z. ú.

Lokalizace: S1 – dolní mez: -599000.776, -1162202.052, horní mez: -598983.960, -1162023.916; S2 – dolní mez: -598988.754, -1162109.412, horní mez: -598985.676, -1162106.035; S3 – dolní mez: -598991.513, -1162201.942, horní mez: -598983.050, -1162023.939

Záchranný archeologický výzkum v ulici Grmelova (č. akce – A024/2020) byl vyvolán rekonstrukcí kanalizace a vodovodu, která probíhala v období od března do listopadu 2020. Výkopy pro kanalizaci a vodovod, včetně jejich přípojek, zasáhly velkou část plochy výše jmenované ulice a lokálně se dotkly i ulic Sobotkova a Vojtova. Archeologický výzkum probíhal formou dohledu při výkopových pracích a dokumentace pozitivních archeologických situací v rámci jednotlivých sond (obr. 4).

Ve výkopu kanalizace (sonda S1) byl v místech odbočky do ulice Sobotkovy na profilech P13 a P14 zachycen objekt (s.j. 511) s přímými, šikmými stěnami a nevýrazným hrotitým dnem, který lze předběžně interpretovat jako příkop (typu Spitzgraben). Po domluvě s investorem byl průběh příkopu ověřen předstihovou sondou o velikosti 3,4 × 3 m v trase budoucího vodovodu východně trasy kanalizace (sonda S2, profily P20, P21).

Příkop byl zachycen v délce 5 m a probíhal přibližně ve směru Z-V (obr. 5). Horní hrana výkopu byla v terénu patrná až těsně nad přechodem půdního horizontu (s.j. 101) do sprašového podloží (s.j. 100), kde šířka výkopu činila 0,7 m a hloubka 0,5 m.

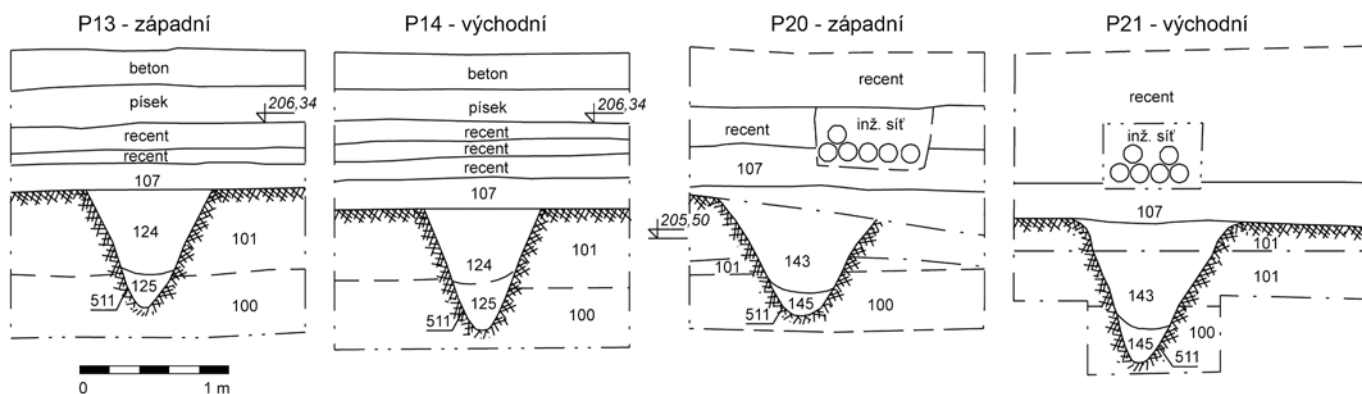
Obr. 4. Brno, ul. Grmelova. Poloha jednotlivých sond. Archaia Brno z. ú.

Fig. 4. Brno, Grmelova Street. Location of the individual trenches. Archaia Brno z. ú.

Obr. 5. Brno, ul. Grmelova. Průběh příkopu a zdokumentované profily. Archaia Brno z. ú.

Fig. 5. Brno, Grmelova Street. Course of the ditch and documented cross-sections. Archaia Brno z. ú.

Na základě terénní situace však musel být výkop původně hluboký minimálně 1,2 m a široký minimálně 1 m. Výkop byl vyplněn středně hnědou, plastickou hlínou s drobnými hrudkami mazanice a uhlíky (s.j. 124=143). Při dně výkopu byla výplň již silně promísená žlutou plastickou hlínou (s.j. 125=145), pravděpodobně ze stěn výkopu při jeho zanašení (obr. 6). Z výplně příkopu bylo získáno jen šest drobných střepů, které lze předběžně zařadit do období kultury s lineární keramikou (Sedláčková, Šimík 2020). Zda i zjištěný příkop náleží této kultuře, zůstává otázkou. Hypoteticky bychom tuto aktivitu mohli spojit s nedávno zachyceným sídlištěm kultury s lineární keramikou, které se nachází jen několik metrů severním směrem v prostoru nově vybudovaných bytových domů při ulici Vojtově (Grünseisen et al. 2020).

Obr. 6. Brno, ul. Grmelova. Pohled na příkop od jihovýchodu. Foto Archaia Brno z. ú.
Fig. 6. Brno, Grmelova Street. View of the ditch from the south-east. Photo by Archaia Brno z. ú.

Literatura

- Grünseisen, J., Kolařík, V., Sedláčková, L. 2020: *Brno, Bytové domy Vojtova*. Rkp. náleзовé zprávy č. j. 17/2017. Uloženo: archiv Archaia Brno z. ú.
- Sedláčková, L., Šimík, J. 2020: *Terénní dokumentace k akci A024/2020 při stavbě „Brno, Grmelova – rekonstrukce kanalizace a vodovodu“*. Rkp. dokumentace. Uloženo: archiv Archaia Brno z. ú.

Summary

A rescue excavation took place in Grmelova Street in the cadastral area of Štýřice (Brno-City District) in 2020. A five-metre section of a pointed ditch (Fig. 4–6) that can be tentatively dated to the Linear Pottery culture was documented within the framework of the supervision of the digging for underground services. The ditch might be related to a Linear Pottery culture settlement recently discovered a few metres to the north, near Vojtova Street (Grünseisen et al. 2020).

Lenka Sedláčková, Jakub Šimík

Brno (k. ú. Štýřice, okr. Brno-město)

Ul. Vojtova, Grmelova, Havlenova, Sobotkova, parc. č. 507/1.

Kultura lineární keramiky. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: dočasně Archaia Brno z. ú.

Lokalizace: WGS-84 – 49.1826956N, 16.5964889E; 49.1820131N, 16.5966553E; 49.1822069N, 16.5986025E; 49.1828933N, 16.5984469E

V roce 2020 bylo ukončeno zpracování záchraného archeologického výzkumu realizovaného v letech 2017 až 2019 společností Archaia Brno z. ú. v souvislosti s výstavbou bytových domů na Vojtově ulici v Brně (Grünseisen et al. 2020). V průběhu výzkumu byla mimo jiné odkryta část sídliště kultury s lineární keramikou (obecně k výzkumu viz oddíl Doba železná).